

המדריך למעביד: העסקת בני נוער בחופש הגדול

חופשת הקיץ בפתח, ועמה התנפלותם של בני הנוער על העבודות הזמניות. מהו שכר המינימום לבני נוער, האם ניתן להעסיקם במשמרות לילה ומהם העונשים לעוברים על החוקים? העסקת בני נוער בחופש הגדול – עשה ואל תעשה

בשבוע הבא ייצאו תלמידי התיכונים לחופשת הקיץ השנתית. רבים מהם יינצלו את הזמן לא רק למנוחה ובילויים, אלא גם להשגת עצמאות על ידי עבודות זמניות. מהן זכויותיו וחובותיו של הנער העובד ושל מעסיקו?

להלן סקירה של כמה מהחוקים והכללים שנקבעו על ידי משרד התמ"ת. וכן העונשים הנלווים אליהם במידה ולא ימולאו.

מותר להעסיק בני נוער עד שמונה שעות ביום, ועד 40 שעות בשבוע.

גילאים ואישורים

במהלך חופשת הקיץ אסור להעסיק נוער מתחת לגיל 14. נער שטרם מלאו לו 15 ניתן להעסיק רק בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאותו. בנוסף, החוק מטיל על המעסיק לדרוש מבני הנוער להוציא פנקס עבודה, כתנאי להעסקתם. את הפנקס צריכים בני הנוער להוציא בלשכות שירות התעסוקה. פנקס העבודה חייב להימצא במקום בו עובד הנער.

כמו כן, אישור רפואי מרופא משפחה מהווה תנאי להעסקתו של נער, ובעבודות מסוימות יש לקבל אישור מיוחד של רופא תעסוקתי כתנאי להעסקתו של נער.

שעות עבודה

מותר להעסיק בני נוער לכל היותר שמונה שעות ביום, ולא יותר מ-40 שעות בשבוע בסך הכל. בני נוער בגילאי 16 ומעלה ניתן להעסיק עד תשע שעות ביום, ובלבד ששבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות שבועיות. על פי הנחייה מחריגה של משרד התמ"ת במהלך חופשת הקיץ הקרובה, לא יינקטו הליכים נגד המעסיק במקרה בו הנער עבד יותר ממספר שעות בזה, בתנאי שהוא בן 17.5 ומעלה.

המדריך למעביד: העסקת בני נוער בחופש הגדול

הפסקה ומנוחה שבועית

אסור להעסיק בני נוער בשעות נוספות. כמו כן, אין להעסיק בני נוער ב"מנוחה השבועית" שהיא פרק זמן של 36 שעות רצופות לפחות בין שבוע עבודה אחד למשנהו. בנוסף, לאחר שש שעות עבודה, חובה על המעסיק להעניק לבני הנוער העובדים הפסקה בת 45 דקות למנוחה ולסעודה, מתוכן לפחות חצי שעה רצופה. ההפסקה היא בדרך כלל על חשבון בני הנוער, אולם חשוב לסכם מראש את עניין ההפסקה כדי למנוע מחלוקת.

משמרות לילות

על פי החוק, בין השעות 20:00 בערב ל 08:00 -בבוקר אין להעסיק בני נוער שגילם מתחת ל - 16. בין השעות 22:00 בערב ל 06:00 -בבוקר, אין להעסיק בני נוער שגילם הוא 16 עד 18, אלא לפי היתר תחת נסיבות מיוחדות, וגם זאת לא יאוחר מהשעה 23:00. בחופשת הקיץ הקרובה משרד התמ"ת קבע כי לא תיאכף העסקת בני נוער מגיל 16 ומעלה עד לשעה 24:00, במקום עד השעה 22:00 המותרת בחוק.

רישום שעות העבודה

על המעסיק חלה חובה לערוך רישום מדויק של שעות העבודה של בני הנוער, ואם רישום זה נעשה באמצעי שאינו מכני או אלקטרוני) שעון (יש לאשר את רישום שעות העבודה בסיומו של כל יום עבודה בחתימה משותפת של הנער והמעסיק.

שכר המינימום

על המעסיק חלה חובה לשלם לנער שכר מינימום הקבוע בחוק - גם במקרה שהעובד הצעיר מוכן לעבוד תמורת שכר נמוך יותר. שכר המינימום לעובד במשרה חלקית יחושב יחסית לחלקיות המשרה. המשכורות לעובד משרה מלאה - עד 40 שעות שבועיות, ולא יותר מ 173 - שעות בחודש: בני נוער בגיל 16 ישתכרו 2,723 שקלים לחודש, בני 17 2,918, לחודש, ואילו שכר המינימום החודשי לבני 18 הוא 3,229 שקלים.

המדריך למעביד: העסקת בני נוער בחופש הגדול

תקופת התלמידות

כל תקופת העסקתו של בן הנוער מחייבת תשלום שכר בעד העבודה. זאת לרבות תקופת "התלמידות", "ניסיון", "ימי הכנה", ישיבות עבודה או השתלמויות לקראת קייטנות. יש לשלם שכר עבור כל שעת עבודה החל מן השעה הראשונה.

החזר הוצאות נסיעה לעבודה וממנה

בנוסף לשכר העבודה, בני הנוער זכאים להחזר הוצאות הנסיעה ממקום מגוריהם אל מקום העבודה ובחזרה, ואולם סכום ההוצאות שיוחזרו לא יעלה על 24.40 שקלים ליום עבודה. מעסיק מחויב להחזיר רק את הסכום המינימלי הדרוש לבני הנוער על מנת שיגיעו לעבודה. כמו כן, על המעסיק להקפיד ולוודא כי לבני הנוער יש אמצעים לחזור בשלום לביתם.

עונשים

מעסיק שישכור בני נוער מתחת לגיל המותר על פי חוק יסתכן בקבלת קנס מירבי בסך 43,800 שקלים או במאסר עד שנה. העסקה ללא אישור רפואי, ללא מתן הפסקות או שלא בהתאם לשעות העבודה תלויה בקנס מרבי בסך 29,200 שקלים, או מאסר עד ששה חודשים. כמו כן, על העסקה ללא פנקס עבודה יינתן קנס מירבי בסך 14,400 שקלים. על כל עבירה אחרת ניתן להטיל קנסות הנעים בין 1,500 שקלים ל-5,000 שקלים, על פי תקנות העבירות המנהליות.